

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Запорізький національний університет
Мукачівський державний університет
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Сумський державний університет
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Казахский национальный университет имени аль-Фараби (Алматы, Казахстан)
Gdacska Wyższa Szkoła Humanistyczna (Gdansk, Polska)
University of Cape Coast (Cape Coast, Ghana)

ІННОВАЦІЇ В НАУЦІ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

INNOVATIONS IN SCIENCE: MODERN DIMENSION

Матеріали Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників

Proceedings of International
Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers

Суми – 2021

УДК 001.895(082)

I-66

*Рекомендовано до друку Вченою радою КЗ Сумський інститут
післядипломної педагогічної освіти
(протокол №4 від 28 квітня 2021 р.)*

Редакційна колегія:

М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
С. М. Грицай – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
О. В. Гузенко – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
І. Л. Кежковска – кандидат педагогічних наук (Польща)
С. М. Коваленко – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Д. В. Кудінов – доктор історичних наук, доцент (Україна)
Ю. В. Кузьменко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
А. К. Минбаєва – доктор педагогічних наук, професор (Казахстан)
Г. Л. Єфремова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
С. Д. Овусу – доктор філософії зі здоров'язбереження (Гана)
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Л. О. Суцєнко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна)

I-66 Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (22 квітня 2021 року, м. Суми). – Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. – 407 с.

ISBN 978-617-7487-93-6

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку інноваційних процесів в науці.

Конференція проводиться за ініціативою кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський ОІППО з метою обговорення результатів інноваційного наукового пошуку молодих дослідників.

The collection presents the proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers "Innovations in Science: Modern Dimension", which reveals the theoretical and practical foundations of the development of innovative processes in science.

The conference is held on the initiative of the Department of Pedagogy,
Special Education and Management of

*Матеріали конференції подано в авторській редакції / Proceedings of the
conference are presented in the author's edition*

УДК 001.895(082)

ISBN 978-617-7487-93-6

©Колектив авторів, 2021
© ФОП Цьома С.П., 2021

Біленкова Лідія, Солонар Наталія <i>РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»</i>	43
Бойченко Анна <i>ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	46
Василяускас Галина <i>РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ</i> ...	48
Власюк Анна <i>ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ</i>	51
Гладун Юрій <i>ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ УЧИТЕЛЕМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ</i>	54
Голофост Юлія <i>ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НАД МІНІПРОЄКТАМИ</i>	57
Гордійчук Оксана, Сандуляк Марія-Маріана <i>НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ АУДІЮВАННЮ У ВИКЛАДАННІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ</i>	59
Горпинич Олександра <i>ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СТАРШИХ КЛАСАХ: ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ</i>	62
Гребеник Антон <i>ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ</i>	64
Гунбіна Анна <i>ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ</i>	66
Гученко Юлія <i>ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ</i>	68
Дворак Ірина <i>ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	70
Дегтярьов Вадим <i>ПОДОЛАННЯ ПРОКРАСТИНАЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ</i>	72
Дука Марія, Серпенінова Юлія <i>ПРОФЕСІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ</i>	76

Результатом ефективного проектного навчання є розроблення та захист власного портфоліо навчального проєкту, подальша розробка якого передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій та відповідність спеціальним вимогам до змісту, подальше впровадження спланованого проєкту при навчанні студентів.

Для того щоб отримувати від навчання задоволення, студенти повинні креативно мислити, не боятися висловлювати свої думки, вести дискусії та доводити свою точку зору. Саме тоді створення мініпроєктів стає корисним і значущим, вчить уникати помилок і виховувати в собі сильні риси характеру, що обов'язково знадобиться в подальшому житті.

Література:

1. Жаровська, Н.В., Муляр, Т.В. (2010). *Метод проєктів на уроках української мови та літератури*. Тернопіль-Харків: Ранок.
2. Лопатка, К.М., Рубан, О.В. (2018). Зробимо навчання цікавішим: метод проєктів. *Освіта. Технікуми, коледжі, 3-4 (46)*, 79-83.
3. Семко, Г.М. (2008). Організація проектної діяльності учнів на уроках літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*, 33 (181), 2-5.
4. Каліманов, О. О. (2008). Проєктні технології на заняттях мови і літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*, 28, 17-18.

Гордійчук Оксана, Сандуляк Марія-Маріана

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)

НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ АУДІЮВАННЮ У ВИКЛАДАННІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

У публікації розглянуто загальні теоретичні основи навчання молодших школярів аудіюванню у викладанні мовно-літературної освітньої галузі: охарактеризовано феномен аудіювання як вид мовленнєвої діяльності та його роль у мовному процесі; окреслено психолого-педагогічні основи навчання молодших школярів аудіюванню. Визначено основні педагогічні умови навчання молодших школярів аудіюванню у викладанні мовно-літературної освітньої галузі. Зроблені відповідні висновки.

Ключові слова: аудіювання, аудіо-текст, мовно-літературна освітня галузь, мовленнєва діяльність, мовленнєвий процес, молодший шкільний вік, пізнавальні процеси.

Аудіювання є одним із класичних видів мовленнєвої діяльності, що застосовуються в навчальному процесі у вітчизняній системі освіти. Ключовим поняттям для детального розуміння феномену

аудіювання є сама «мовленнєва діяльність», яку дослідники визначають як процес активної та цілеспрямованої взаємодії людей між собою, що опосередковується мовленням та зумовлюється комунікативною ситуацією» (Зимняя, 1976, с.26). Говоріння, слухання, письмо та читання, так само як і аудіювання, є основними видами мовленнєвої діяльності, які диференціюються за характером комунікації – письмові та усні; за роллю, що виконується у комунікативному процесі – ініціативні та реактивні; за спрямуванням мовленнєвої дії - рецептивні та продуктивні (Вержбицкая, Алексина, 2009, с.11).

Загалом в сучасних наукових джерелах, аудіювання розглядається як процес сприйняття та розуміння мови на слух (Сысоев, 2008, с.8); процес перцепції, при цьому, складається з аналізу та синтезу мовних одиниць: фонем, морфем, слів, речень, в результаті чого здійснюється перетворення сприйнятих звукових сигналів у змістовий запис (Уланович, 2010, с.6).

Дослідники вважають, що аудіювання в навчальному процесі реалізується на трьох послідовних рівнях: спонукально-мотиваційному, аналітико-синтетичному та виконавчому (Зимняя, 2001. с.121). Розуміння предмету тексту та можливість його подальшого прогнозування залежать від лінгвістичної обізнаності та культури слухача, рівня розвитку його мовленнєвого слуху, попереднього досвіду участі в аудіюванні, поінформованості в темі тексту.

В мовному процесі аудіювання виступає одночасно і метою і засобом навчання, адже дозволяє ознайомити учнів із новим матеріалом, допомагає формувати навички та вміння, що можуть бути корисними ще й в інших видах мовленнєвої діяльності; сприяє підтриманню вже досягнутого рівня володіння мовою та мовленням. Саме в процесі аудіювання учні мають змогу відшліфувати свої лексичні, граматичні та фонетичні навички. Крім того, тексти аудіювання дають корисну інформацію для подальшого обговорення, що може бути хорошою нагодою для поступового розвитку навичок письма й говоріння.

Дослідження психолого-педагогічних основ навчання молодших школярів аудіюванню передбачає врахування особливостей їх вікового розвитку. Молодший шкільний вік вимірюється з 6 до 11 років, та характеризується наявністю когнітивних, психологічних та соціальних трансформацій. Пізнавальні процеси дитини набувають більшої продуктивності, результативності та стійкості. Когнітивні

операції аналізу та синтезу, порівняння, абстракції та узагальнення є ще недостатньо розвиненими, що унеможлиблює досягнення дітьми належного рівня теоретичного мислення. Проведення аудіювання дозволяє педагогу, за рахунок аналізу роботи та помилок дитини в процесі аудіювання, проаналізувати рівень набуття нею когнітивних навиків.

Педагогічні умови навчання молодших школярів аудіюванню у викладанні мовно-літературної освітньої галузі залежать від норм Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87, згідно положень якого метою даної освітньої галузі є формування комунікативної, читацької та інших компетентностей; розвиток особистості із застосуванням засобів різних видів мовленнєвої діяльності та розвиток мовленнєво-творчих здібностей (Постанова КМУ від 21.02.2018 №87). Особливу увагу педагог повинен приділити критеріям відбору тексту для слухового сприймання: зміст тексту повинен відповідати виховній та навчальній меті; мати динамічний характер та фабулу; насиченість тексту має відповідати віковим особливостям учнів; тривалість звучання тексту не має перевищувати п'яти хвилин. Урок аудіювання повинен включати такі етапи: вступне слово вчителя (із мотиваційним елементом); актуалізація опорних знань; ознайомлення із технологією аудіювання; проведення аудіювання; робота з тестами; підбиття підсумків уроку.

Література:

1. Вержбицкая, Т.Н. & Алексина, Л.И. (2009). *Психолінгвістика: учебн.-метод. пособие*. Минск: БГПУ.
2. Зимняя, И. А. (1976). *Смысловое восприятие речевого сообщения*. М.: Наука.
3. Зимняя, И.А. (2001). *Лингвопсихология речевой деятельности*. М.: МПСИ Воронеж.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
5. Сысоев, П.В. (2008). *Спорные вопросы коммуникативного контроля умений учащихся воспринимать речь на слух*. М.: Иностранные языки в школе.
6. Уланович, О.И. (2010). *Обучение иностранному языку как формирование автономно функционирующего иноязычного речевого механизма*. Пятигорск: ПГЛУ издат.